

tionen, havde et udvalg under Justitsministeriet nøje overvejet, om de dagældende regler i straffeloven var tilstrækkelige for at opfylde Danmarks forpligtelser efter racediskriminationskonventionen. Udvalget fandt, at det var nødvendigt med visse lovændringer.

Udvalget var også samtidig fuldt ud klar over, at der skulle foretages en afvejning mellem på den ene side hensynet til bekæmpelse af racistiske udtalelser og på den anden side borgernes ret til at give udtryk for deres holdninger.

Under Folketingets behandling af lovforslaget blev forslaget ændret netop for at markere hensynet til ytringsfriheden, idet det blev præciseret, at der skulle være tale om, at en person nedværdiges på grund af race m.v. Det oprindelige forslag anvendte formuleringen: Gøres til genstand for nedsættende omtale eller behandling.

Forslagsstillerne anfører i bemærkningerne til lovforslaget, at det alene er grove handlinger, der bør kriminaliseres, og ikke politiske holdninger. Det er jeg enig i. Men derfor er det vigtigt at slå fast, at straffelovens § 266 b ikke kriminaliserer holdninger og bestemte opfattelser, bestemmelsen sætter alene grænser for den måde, man kan udtrykke sine holdninger på.

Med det vil jeg om den første del af forslaget sige, at der umiddelbart ikke er noget behov for den foreslåede omformulering af stk. 1. Bestemmelsen omfatter nemlig allerede i dag alle grupper af personer, altså både flertals- og mindretalsgrupper, som måtte blive udsat for f.eks. truende udtalelser på grund af deres race eller religion. Den foreslåede omformulering må derfor ikke medføre nogen forskel i bestemmelsens anvendelsesområde, og forslaget er således overflødig.

Som omtalt foreslås det også at indsætte et nyt stk. 2 i bestemmelsen. Sådan som det foreslåede stykke er formuleret, vil det indebære, at enhver ytring, der er omfattet af stk. 1, vil være strafri, hvis 1) der kan føres sandhedsbevis, 2) vedkommende har rimelig grund til at tro, at ytringerne var sande, eller 3) vedkommende var provokeret til at fremsætte ytringen.

Om forslaget om at kunne føre sandhedsbevis vil jeg gerne for det første sige, at det ikke stemmer med tankegangen bag § 266 b, der jo netop ikke kriminaliserer bestemte opfattelser af faktiske forhold, men ytringernes form. Det afgørende kan således ikke være, om en udtrykt opfattelse er sand eller falsk, men derimod om den pågældende offentlige udtalelse har været

truende, forhånende eller nedværdigende over for en befolkningsgruppe på grund af f.eks. race eller tro.

Hvis forslaget blev gennemført på dette punkt, ville det betyde, at der – i gåseøjne – ville være sande opfattelser, der kunne udtrykkes på en måde, der var truende, forhånende eller nedværdigende, uden at der kunne gøres et strafansvar gældende.

En sådan straffrihedsgrund vil efter regeringens opfattelse kunne rejse alvorlig tvivl om, hvorvidt Danmark overholder sine forpligtelser efter FN's racediskriminationskonvention. Det kan nævnes, at det strafbare område før lovændringen i 1971 var begrænset til udspredelse af falske rygter eller beskyldninger, men det udvalg, der gennemgik den danske lovgivning med henblik på at vurdere forholdet til FN's racediskriminationskonvention, fandt, at denne begrænsning i det strafbare område ikke kunne opretholdes. Udvalget pegede bl.a. også på, at der i givet fald ville blive mulighed for procesførelse om temaer, som ikke er egnede til bevisførelse.

Om forslaget om, at en udtalelse skal være strafri, hvis vedkommende har haft en rimelig grund til at anse udtalelsen for sand, kan man anføre det samme, som jeg tidligere var inde på, nemlig at § 266 b ikke kriminaliserer bestemte synspunkter eller opfattelser, men offentligt fremsatte ytringers form. Det bør derfor være uden betydning for strafbarheden, om vedkommende selv havde rimelig grund til at anse udtalelsen som dækkende for de faktiske forhold. Det strafværdige er som nævnt f.eks. ytringens racistiske form.

Kl. 16.45

Hertil kommer, at formålet med § 266 b i lyset af FN-reglerne er at forbyde og standse bl.a. racediskrimination ved at kriminalisere udbredelse af ideer, der hviler på racemæssig overlegenhed eller racead jævnfør FN-konventionens artikel 4. Dette formål vil blive svækket, hvis vedkommendes subjektive opfattelse af visse faktiske forhold bliver afgørende for strafbarheden af en racistisk udtalelse. En sådan begrænsning i strafbarheden vil som nævnt kunne rejse alvorlig tvivl om, hvorvidt Danmark overholder sine internationale forpligtelser.

Om den tredje foreslåede straffrihedsgrund, tilfælde, hvor vedkommende måtte anses for at have været provokeret til at fremsætte f.eks. en racistisk udtalelse, vil jeg i forlængelse af det, jeg allerede har sagt, pege på, at også en sådan æn-